

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
VE
TAYLAND KRALLIĞI
ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallığı Hükümeti bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaklardır.

Özellikle bir Taraf yatırımcılarının, diğer Tarafın ülkesinde yapacakları yatırımlarla ilgili olmak üzere aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile,

Anılan yatırımların tabi olacağı uygulamalara ilişkin bir anlaşma akdinin, sermaye ve teknoloji akımı ile Tarafların ekonomik gelişimini teşvik edeceğini kabul ederek,

İstikrarlı bir yatırım ortamı meydana getirmek ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere, yatırımların adil ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulmasının gerektiği hususunda mutabık kalarak ve

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması için bir anlaşma yapılması kararıyla,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I
Tanımlar

İşbu Anlaşmada:

1. "Yatırımcı" terimi:

(a) sözkonusu Tarafın hukukuna göre, vatandaşı sayılan gerçek kişiler,

(b) sözkonusu Tarafın hukukuna göre kurulmuş veya diğer bir şekilde teşekkül ettirilmiş ve gerçek ekonomik faaliyetleri ile birlikte yönetim merkezleri sözkonusu Tarafın ülkesinde bulunan, şirketler, firmalar ve iş ortaklıkları da dahil olmak üzere tüzel kişiler.

2. "Yatırım" terimi, ev sahibi Tarafın kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak, her türlü malvarlığını, ve özellikle, bunlarla kısıtlı olmamak koşuluyla, aşağıdakileri içerir:

(a) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer şekilleri;

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar;

(c) mülkün ülkesinde bulunduğu Tarafın kanunlarına ve mevzuatına uygun olarak tanımlanmış taşınır ve taşınmaz mallar, aynı zamanda ipotek, haciz, rehin ve diğer benzeri hakları ;

(d) patentler, sınai tasarımlar, teknik prosesler gibi sınai ve fikri mülkiyet hakları yanında ticari markalar, peştemaliye ve know-how.

(e) doğal kaynaklarla ilgili olarak verilmiş imtiyazlarını da kapsayacak şekilde, kanunla veya sözleşmeyle sağlanan iş imtiyazları.

Anılan terim, ülkesinde yatırım yapılan Tarafın kanunlarına ve nizamlarına uygun olarak yapılan tüm doğrudan yatırımları ifade etmektedir. "Yatırım" terimi, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girme tarihinde mevcut bulunan veya daha sonra bir Akit Tarafın ülkesinde yapılan tüm yatırımları kapsar.

Varlıkların yatırıldığı şekilde meydana gelen herhangi bir değişiklik, bunların yatırım olarak nitelendirilmelerini etkilemeyecektir.

3. "Gelirler" terimi, bir yatırımdan elde edilen ve bunlarla kısıtlı olmamak kaydıyla, kar, faiz, sermaye kazançları, royaltiler, ücretler ve temettüleri ifade eder.

4. "Ülke" terimi, iç sular, karasuları, ve Taraflardan her birinin uluslararası hukuka göre üzerinde egemenlik hakları veya yargı yetkisi bulunan deniz alanlarını da içermek üzere, her bir Tarafın ülkesi anlamına gelir.

MADDE II

Uygulama Alanı

1. İşbu Anlaşma'nın faydaları, yalnızca, yatırımın yapıldığı Tarafın kanun ve nizamlarının bu şekilde gerekli kılması halinde, bir Taraf yatırımcılarının diğer Tarafın ülkesindeki yatırımlarının yetkili makamlarca yazılı olarak onaylanmış, olduğu durumlarda uygulanacaktır.

2. Her bir Tarafın yatırımcıları işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış, herhangi bir yatırımla ilgili olarak bu gibi bir onay için başvurmakta serbest olacaktır. Bununla birlikte, işbu Anlaşma yürürlüğe girişinden önce ortaya çıkmış uyumsuzluklara uygulanmayacaktır.

MADDE III

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Taraf ülkesindeki diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik edecektir.

2. Her bir Tarafın yatırımcılarının yatırımları her zaman adil ve eşit bir muameleye tabi tutulacak ve diğer Tarafın ülkesinde tam korumaya sahip olacaktır. Hiç bir Taraf bu gibi yatırımların yönetimine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına hiç bir şekilde makul olmayan veya ayrımcı tedbirlerle engel olmayacaktır.

MADDE IV

Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Taraf, ülkesindeki yatırımlara ve bunlarla bağlantılı faaliyetlere, ilgili kanun ve nizamlarına uygun olarak, herhangi üçüncü bir ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumda uygulanandan daha az elverişli olmayan koşullarda, izin verecektir.
2. Her bir taraf, gerçekleştirilmiş olan bu yatırımlara; kendi yatırımcılarının ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına, benzer durumda uygulanandan, hangisi daha elverişli ise, daha az elverişli olmayan bir muamele uygulanmasını sağlayacaktır.
3. Her bir Taraf ülkesindeki diğer Tarafın yatırımcılarına, bunların yatırımlarının yönetilmesi, sürdürülmesi, kullanımı, faydanılması veya elden çıkarılması ile ilgili olarak, hangisi daha elverişli ise, kendi yatırımcılarına veya herhangi bir üçüncü devletin yatırımcılarına uyguladığından daha az elverişli olmayacak şekilde muamele edecektir.
4. Taraflar, diğer Tarafın bir yatırımın yapılması veya sürdürülmesi ile bağlantılı olarak ülkesine girmek isteyen kişilerinin, ülkeye giriş ve ikameti için yaptığı başvuruları, ulusal mevzuatları çerçevesinde iyi niyetle değerlendireceklerdir; aynı muamele, bir yatırımla ilgili olarak diğer Tarafın ülkesine girmeyi ve orada çalışmak amacıyla ikamet etmeyi arzu eden her bir Tarafın vatandaşlarına da uygulanacaktır. Çalışma izinleri için yapılacak başvurular da iyi niyetle değerlendirilecektir.
5. İşbu Anlaşmanın hükümlerinin Taraflardan herhangi birinin taraf olduğu aşağıda yer alan anlaşmalarla ilgili etkisi olmayacaktır:

- (a) herhangi bir mevcut veya gelecekte kurulacak gümrük birliği, bölgesel ekonomik teşkilat veya benzer uluslararası anlaşmalar,
- (b) tamamen veya kısmen vergilendirme ile ilgili anlaşmalar.

MADDE V

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı amacıyla, ayrımcı olmayacak biçimde, zamanında, yeterli ve etkin tazminat ödeyerek ve yürürlükteki hukuk çerçevesinde ve işbu Anlaşmanın IV'üncü Maddesinde belirtilen genel ilkelere uygun olarak yapılan işlemler dışında, kamulaştırma, devletleştirme veya doğrudan veya dolaylı olarak benzeri etkileri yaratan uygulamalara (bundan sonra "kamulaştırma" olarak anılacaktır) maruz bırakılmayacaktır.
2. Söz konusu tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin uygulanmasından veya kamulaştırmanın öğrenilmesinden hemen önceki piyasa değerine eşit olacaktır. Tazminat gecikmesiz olarak ödenecek ve Madde VI paragraf 2'de tanımlandığı gibi serbestçe transfer edilebilir olacaktır.
3. Kamulaştırmadan etkilenen yatırımcı, kamulaştırmayı yapan Tarafın kanunları çerçevesinde, 1. ve 2. paragraflarda ortaya konulan prensiplere uygun olarak davasının veya yatırımının değerlendirilmesinin, kamulaştırmayı yapan Tarafın adli veya diğer bağımsız makamı tarafından gözden geçirilmesi hakkına sahip olacaktır. Kamulaştırmayı yapan Taraf bu gibi bir gözden geçirmenin hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere hertürlü çabayı sarfedecektir.
4. Yatırımları, savaş, ayaklanma, iç karışıklıklar veya diğer benzer olaylar nedeniyle diğer Tarafın ülkesinde zarara uğrayan Taraflardan birinin yatırımcıları, diğer Tarafça, söz konusu zararların karşılanması bakımından kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına gösterdiği muameleden daha az elverişli olmamak kaydıyla, hangisi daha elverişli ise, o muameleye tabi tutulacaktır.

MADDE VI

Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Taraf, bir yatırımla ilgili bütün transferlerin, uluslararası işlemlerle ilgili ödemelerin yapılması için yaygın olarak kullanılan ve önde gelen para piyasalarında yaygın olarak alım satımı yapılan herhangi bir para birimi ile, kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına iyi niyetle izin verecektir. Bu gibi transferler aşağıdakileri içerir:

(a) sermaye ve yatırımı sürdürmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar,

(b) yatırımdan elde edilen gelirler;

(c) bir yatırımın satışı veya yatırımın tamamının veya bir kısmının tasfiyesinden elde edilen meblağlar,

(d) yatırımlarla ilgili kredilerin geri ödemesinde kullanılan fonlar;

(e) Madde V'e uygun olarak ödenebilecek tazminat;

(f) kanun ve nizamlarına uygun olarak, ülkesinde yapılmış yatırımlarla bağlantılı çalışma veya hizmetler için diğer Tarafın vatandaşlarının almış oldukları ödemeler;

(g) bir yatırım uyuşmazlığının sonucu olarak alınmış veya ödenebilecek bütün meblağlar.

2. Bir önceki paragrafta bahsedilen transferler gecikme olmaksızın, transfer tarihinde yatırımın yapıldığı diğer Akit Tarafın ülkesindeki geçerli döviz kuru üzerinden yapılacaktır.

MADDE VII

Halefiyet

1. Eğer bir Taraf yatırımcısının yatırımı, ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigorta edilmişse, sigortalayanın ilgili sigorta anlaşmasının şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Tarafça tanınacaktır.

2. Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.

3. Bir Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar, işbu Anlaşmanın IX. Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

MADDE VIII

Diğer Kuralların Uygulanması

1. Taraflardan birinin kanununun hükümleri veya Taraflar arasında mevcut veya bundan sonra İşbu Anlaşmaya ek olarak tesis edilen uluslararası hukuk kapsamındaki yükümlülükleri, diğer Tarafın yatırımlarına ve yatırımcılarının gelirlerine işbu Anlaşma ile sağlanandan daha elverişli bir muamele tanıyan, genel veya belirli kurallar içeriyorsa, bu gibi kurallar daha elverişli oldukları dereceye kadar işbu Anlaşmaya üstün geleceklerdir.
2. Her bir Taraf, diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımları ile ilgili olarak girmiş olabileceği diğer herhangi bir yükümlülüğü yerine getirecektir.

MADDE IX

Bir Taraf ile Diğer Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflardan biri ile diğer Tarafın bir yatırımcısı arasındaki o yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan ihtilaflar, yatırımcı tarafından ev sahibi Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilecektir. Mümkün olduğunca, yatırımcı ve ilgili Taraf bu uyuşmazlıkları, iyi niyetli karşılıklı görüşme ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.
2. Eğer uyuşmazlıklar, birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde, bu yolla çözümlenemezse; yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:
 - a) ülkesinde yatırımı yapılan Tarafın yetkili mahkemeleri; veya
 - b) Her iki Tarafında bu Sözleşmeye imzacı olmaları halinde, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş olan Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkezi (ICSID); veya
 - (c) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Kurallarına göre kurulacak bir uluslararası tahkim mahkemesi.
3. Tüm tahkim kararları uyuşmazlığın tarafları için nihai ve bağlayıcı olacak ve uyuşmazlığın Tarafının kanunlarına uygun olarak yerine getirilecektir.
4. İşbu Madde'nin hükümlerine uygun olarak, bir mahkeme veya tahkim önünde karara bağlanmamış bulunan uyuşmazlık konusu herhangi mesele, herhangi bir Tarafça Madde X çerçevesindeki bir uyuşmazlığın çözümü usulüne sunulmayacaktır.

MADDE X

Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulaması ile ilgili aralarındaki her türlü uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde, çabuk ve adil çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Taraflar bu tür çözümlere ulaşmak için doğrudan ve anlamlı görüşmeler yapmayı kabul ederler. Eğer Taraflar, aralarında uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı ay içinde bu yöntemle uzlaşmaya varamazlarsa, uyuşmazlık Taraflardan birinin talebi üzerine, üç üyeli bir tahkim heyetine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, her bir Taraf birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem üçüncü bir devlet vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Taraflardan biri belirlenen süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Taraf, Uluslararası Adalet Divanı Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir.

3. Eğer iki hakem, atanmalarından itibaren iki ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa, Heyet Başkanı, Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.

4. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, işbu Maddenin ikinci ve üçüncü paragraflarında belirtilen hallerde görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır ve Başkan Yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılacaktır.

5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren tercihen üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmanın sağlanmaması halinde, Tahkim Heyeti, uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edecektir.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Heyeti-hangisi daha sonra gerçekleşirse- son beyanlardan veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki ay içinde karara varacaktır. Tahkim Heyeti, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.

7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

MADDE XI
Nihai Hükümler

1. Her bir Taraf işbu Anlaşmanın ülkesinde yürürlüğe girmesi için gerekli dahili yasal işlemlerin tamamlandığını yazılı olarak diğerine bildirecektir. İşbu Anlaşma iki bildirimden sonuncusunun tarihinde yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve bu Maddenin ikinci paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır. İşbu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinde mevcut yatırımlar yanında bu tarihten sonra yapılan veya gerçekleşen yatırımlara da uygulanacaktır.

2. Taraflardan her biri yazılı olarak diğer Tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirilebilir.

3. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Taraflardan her birinin diğer Tarafa değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın diğer bütün Maddelerinin hükümleri, söz konusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Bu Anlaşmayı Tarafların tam yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamışlardır.

İki nüsha olarak, Ankara'da 24 Haziran 2005 tarihinde, Türkçe, Tay ve İngilizce dillerinde, tamamı eşit asıllar olarak yapılmıştır. Yorumda uyumsuzluk halinde, İngilizce metin üstün gelecektir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

TAYLAND KRALLIĞI
HÜKÜMETİ ADINA

(Abdullah GÜL)
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

(Dr. Kantathi SUPHAMONGKHON)
Dışişleri Bakanı